

Tid	Torsdagen den 26 augusti kl 19:00-TT:MM		
Plats	Kommungården i Godby, Finström		
Närvarande	Ledamöter: ☒ Andersson Leif, ordf ☐ Gestberg Solveig, viceordf ☐ Berglund Jenny ☐ Fagerlund Miina ☐ Forsman Freddie ☐ Granberg Kristian ☐ Henriksson Tom ☐ Höglund Roger ☐ Johns Elof ☐ Kanborg Andreas ☐ Karlsson Leif ☐ Lignell Sandra ☐ Lundberg Håkan ☐ Mattsson Åke ☐ Rådland Bodil ☐ Rögård Christian ☐ Söderman Ove	Ersättare (ej personliga): ☐ Blomqvist Björn (C) ☐ Thyrén Henrik (C) ☐ Sundin Janne (Lib) ☐ Nordqvist Vidar (Lib) ☐ Lundberg Helena (S) ☐ Eloranta Gun-Britt (S)	
Övriga närvarande	☐ Danielsson Sven-Anders, kommunstyrelsens ordförande ☒ Brunström Erik, kommundirektör ☐ Eklund Ida, ekon.chef ☐ Lundström Aron, teknisk chef ☐ Zetterman Tiina, personalsekreterare		
Ärenden	§§ 30-3X		
Underskrifter	Godby den 26.8.2021 Leif Andersson Ordförande		Erik Brunström Sekreterare
Protokolljustering	NN Protokolljusterare	NN Protokolljusterare	
Sammanträdeskallelsen kungjord	Godby den 19.8.2021		
Protokollet framlagt till påseende	Godby den 27.8.2021		
Intygar	Erik Brunström, kommundirektör		
Utdragets riktighet bestyrkes	Godby den		
Underskrift	Barbro Malmund-Sundblom, byråsekreterare		

FINSTRÖMS KOMMUN

KALLELSE, ÄRENDEFÖRTECKNING

Nr

KOMMUNFULLMÄKTIGE

26.8.2021

4

Tid Torsdagen den 26 augusti 2021 kl 19:00

Plats Kommungården i Godby, Finström

Ärenden:

§ 30 KONSTATERANDE AV LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET	3
§ 31 FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE	3
§ 32 PROTOKOLLJUSTERING	3
§ 33 BUDGET: UPPFÖLJNING 1-6 2021	4
§ 34 MAXTAXA FÖR BOENDE PÅ ROSENGÅRD ESB	5
§ 35 MÅLSÄTTNINGAR FÖR PLANEÄNDRING BERGSHÄGNAN, GODBY	8
§ 36 MOTION: FINSTRÖMS VÄGNÄT	10
§ 37 UTLÅTANDE: LAG OM KOMMUNER MED ANSTRÄNGD EKONOMI	14
§ 3X MÖTETS AVSLUTANDE OCH BESVÄRSANVISNING	16
FRÅGESTUND	16

Erik Brunström, kommundirektör, enligt uppdrag av Leif Andersson, kommunfullmäktiges ordförande 2021.

Möteskallelsen har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Godby 19.8.2021.

Protokollet kungörs och framläggs till allmänt påseende på kommungården i Godby den 27.8.2021.

Intygar Erik Brunström, kommundirektör

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 2

§ 30 KONSTATERANDE AV LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

KF § 30

Konstateras sammanträdets lagliga sammankallande samt beslutförhet med hänsyn till antalet närvarande.

Formalia rörande sammanträdets sammankallande regleras i förvaltningsstadgan 12-15 §§, namnupprop 18 §, och beslutförhet enligt kommunallagen 23 §.

Konstateras:

Sammanträdet har kungjorts på anslagstavla och hemsida och kallelse skickats ut per e-post 19.8.2021.

Sammanträdet bevisas av XX beslutande ledamöter, varav XX ordinarie.

Förslag:

Kommunfullmäktige konstaterar sammanträdet lagligen sammankallat och beslutfört.

Beslut:

§ 31 FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

KF § 31

Godkännande av föredragningslistan och eventuella ärenden av brådskande natur. Förutsättningar för behandling av ärenden i fullmäktige enligt kommunallagen 44 §.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna föredragningslistan **med/utan ändringar**

§ 32 PROTOKOLLJUSTERING

KF § 32

Utses två protokolljusterare att justera protokoll, enligt förvaltningsstadgan 44 §. Protokollet justeras genast efter sammanträdets avslutande, på Kommungården.

Beslut:

Till protokolljusterare utses NN och NN. **[senast TH och LJ]**

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 3

§ 33 BUDGET: UPPFÖLJNING 1-6 2021

KS § 83/18.8.2021

Ekonomichefen har sammanställt en budgetuppföljning för innevarande års första hälft, enligt bilaga.

Verksamhetskostnaderna har under årets första hälft hållits på ungefär samma nivå som motsvarande period föregående år och uppgår till 49 % av budgeterade medel.

Skatteintäkterna uppgår för årets första hälft till drygt 60 % av budgeterat utfall för hela året och landskapsandelarna just över 50 %.

På investeringssidan är det många projekt som inte ännu börjat generera kostnader.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar budgetuppföljning 1-6 till kännedom och delger densamma fullmäktige till kännedom, enligt bilaga.

Beslut:

Enligt förslag.

KF § 33/26.8.2021

Kommunstyrelsen delger budgetuppföljning 1-6 fullmäktige till kännedom, enligt bilaga.

Beslut:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 4

§ 34 MAXTAXA FÖR BOENDE PÅ ROSENGÅRD ESB

InvN 49/ 1.6.2021

Finströms kommuns avgifter för hemservice följer Lag och Förordning om klientavgifter inom social och hälsovården samt Socialvårdslagen. Hemserviceavgifterna räknas ut på basen av antal besök/vecka och bruttoinkomster/månad.

Personer som flyttar till Rosengårds ESB, samt personer med högt vårdbehov hamnar i den högsta kategorin, dvs har fler än ett/besök om dagen, vilket betyder att månadsavgiften kan bli väldigt hög beroende på inkomsterna. Utöver det tillkommer övriga avgifter, hyra för rummet/lgh, måltidsavgift, serviceavgift, läkemedelsavgifter, avgift för hemsjukvård mm.

Avgiften som tas ut från servicen får enligt Lag om Klientavgifter inom social och hälsovården § 2 vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen.

Ett vårddygns på Rosengård (BS 2020) är uträknat till 188,65 euro/dygn.

Om månadsavgiften enligt uträkningar av antal besök och bruttoinkomster/månad blir så hög att det inte är en skälig summa, kunde man istället utgå från den faktiska vårddygnskostnaden och halvera den eftersom det ytterligare tillkommer flera övriga avgifter för den boende. Då skulle en maxavgift för själva vårdbehovet vara 2.829,75 euro/månad om man utgår från BS 2020, samt övriga avgifter inne på Rosengård (mat, hyra, serviceavgift) ca 700 euro/månad.

Äldreomsorgsledarens förslag:

Invånarnämnden föreslår till kommunstyrelsen att en maxsumma för månadsavgift införs på Rosengård, vilket baserar sig på 50 % av vårddygnskostnaden.

Beslut: Beslut enligt förslag.

KS § 75/8.6.2021

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige enligt invånarnämndens förslag, att en maxtaxa införs för månadsavgift på Rosengårds ESB-boende, vilken baserar sig på 50 % av den faktiska vårddygnskostnaden enligt senast kända bokslutsuppgifter, att fastställas inför varje nytt budgetår.

För innevarande år 2021 tillämpas 50 % av vårddygnskostnad enligt bokslut för år 2020, att tillämpas per omgående från beslutets konstaterade lagakraftträdande.

Diskussion:

Viceordförande Cecilia Berndtsson föreslår att ärendet återremitteras för behandling senast i anslutning till budgetprocessen för år 2022.

Ledamot Per Lycke understöder Berndtssons förslag.

Ordförande Sven-Anders Danielsson understöder föredragandes förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 5

Kommunstyrelsen förrättar omröstning där kommundirektörens/nämndens förslag (JA) ställs mot Cecilia Berndtssons förslag om återremiss (NEJ), med utfall enligt följande:

Ja: RK, S-A.D

Nej: CB, FA, PL

Beslut:

Kommunstyrelsen beslutar enligt Cecilia Berndtssons förslag, att ärendet återremitteras för behandling senast i anslutning till budgetprocessen för år 2022.

KS § 84/18.8.2021

Ålands kommuner producerar lagstadgad service på en nivå och med ett avgiftsuttag som regleras i lag. Invånarna garanteras offentligt ordnad service som finansieras genom beskattning av invånarnas förvärvsinkomster, serviceavgifter och landskapets andelar för serviceproduktionen.

För somlig service (t ex barnomsorg) finns lagstadgade tak för maxavgifter, för annan service (t ex äldreomsorg) finns inte motsvarande maximala nivåer. Principen är att var och en erhåller tillgång till lagstadgad service enligt konstaterat behov och betalar avgifter för densamma enligt fastställda regler baserade på betalningsförmåga i proportion till faktiska inkomster.

Den enskilda kommunen får för den här typen av tjänster enligt lag (Lag om Klientavgifter inom social- och hälsovården § 2) ta ut avgifter på en nivå ända upp till full kostnadstäckning, men kan också välja att sätta ett övre tak för avgifternas maximala storlek. Ett eventuellt tak kan då sättas på valfri nivå (t ex 50, 65, 75 % osv av faktiskt självkostnadspris), enligt vad man finner skäligt.

Trycket på den kommunala äldreomsorgen är stort och tilltagande och antalet platser är begränsade, och Finströms planerade tillbyggnad av Rosengård är pausad bl a av finansiella skäl. Landskapsandelssystemet ger en låg ersättningsgrad för äldreomsorg och kommunerna behöver de avgiftsintäkter som går att få för att finansiera verksamheten. Det stora flertalet av Ålands kommuner har ej fastställt någon maxtaxa annan än den i lag reglerade självkostnaden för servicen. Utöver kommunalt ordnad äldreomsorg finns också möjlighet till privat ordnade alternativ.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att som maxtaxa för äldreomsorgens tjänster och månadsavgift på Rosengårds ESB-boende utgå från servicens faktiska produktionskostnad enligt senaste kända bokslutsuppgifter, att fastställas av nämnd inför varje nytt budgetår.

För år 2021 fastställs därmed maxtaxan för boende på Rosengård enligt vårddygns-kostnad 188,65 euro per dygn (5.659,50 €/mån).

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 6

Diskussion:

Lene-Maj Johansson föreslår enligt kommundirektörens tidigare förslag från före återremitteringen (KS § 75/2021).

Ordförande Sven-Anders Danielsson understöder Johanssons förslag.

Cecilia Berntsson understöder föredragandes förslag.

Kommunstyrelsen förrättar omröstning där kommundirektörens förslag (JA) ställs mot Lene-Maj Johanssons förslag (NEJ), med utfall enligt följande:

Ja: CB, FA, PL

Nej: S-A.D, L-M.J

Beslut:

Kommunstyrelsen beslutar efter omröstning (3/2) enligt kommundirektörens förslag, att inför kommunfullmäktige föreslå att som maxtaxa för äldreomsorgens tjänster och månadsavgift på Rosengårds ESB-boende utgå från servicens faktiska produktionskostnad enligt senast kända bokslutsuppgifter, att fastställas av nämnd inför varje nytt budgetår.

För år 2021 fastställs därmed maxtaxan för boende på Rosengård enligt vårddygns-kostnad 188,65 euro per dygn (5.659,50 €/mån).

Reservationer:

Ordförande Sven-Anders Danielsson och II viceordförande Lene-Maj Johansson reserverar sig mot beslutet, L-M.J skriftligen enligt bilaga.

KF § 34/26.8.2021

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att som maxtaxa för äldreomsorgens tjänster och månadsavgift på Rosengårds ESB-boende utgå från servicens faktiska produktionskostnad enligt senast kända bokslutsuppgifter, att fastställas av nämnd inför varje nytt budgetår.

För år 2021 fastställs därmed maxtaxan för boende på Rosengård enligt vårddygns-kostnad 188,65 euro per dygn (5.659,50 €/mån).

Beslut:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 7

§ 35 MÅLSÄTTNINGAR FÖR PLANEÄNDRING BERGSHÄGNAN, GODBY

SamN § 82/29.6.2021

Örjan Eriksson anholder om att målsättningar godkänns för genomförande av delgeneralplanändring av området Bergshägnaden i Godby by. Parallellt tas även en detaljplan fram.

Målsättningarna behandlar avsedd exploatering, metodiken för hur man avser identifiera samt beakta naturvärden, trafiklösningar för såväl lätta trafiken som ordinarie trafik.

Man har i beredandet skedet varit i kontakt med kulturbyrån, infrastrukturavdelningen, kommunen samt Finströms kommunaltekniska AB för att identifiera och bemöta frågeställningar i projektet.

Den största frågan berör trafiken där sökande, kommunens tjänstemän samt landskapsregeringens tjänstemän har suttit på gemensamt möte och kan konstatera att acceptabla trafiklösningar är möjliga i enlighet med planförslaget. För framtiden bör dock reserveras en yta som möjliggör ledande av trafik i östlig riktning samt sydlig riktning från området.

Kostnaderna som hänförs till framtagande av nya delgeneralplanen åläggs sökande. I detaljplaneprocessen bör ett markanvändningsavtal tas fram för att reglera kostnadsfördelningar för genomförandet.

Tekniska chefens förslag: Samhällsnämnden bedömer målsättningarna som tillräckligt tydliga och området som en tillräckligt stor ändamålsenlig helhet för att gå vidare med planeändringen. Samhällsnämnden för ärendet till kommunstyrelsen för avgörande av områdets ändamålsenlighet samt målsättningarna för avgörande i kommunfullmäktige.

Beslut: Beslut enligt förslag.

KS § 87/18.8.2021

Den under sommaren fastställda och nyligen i laga kraft-trädda korrigerade förvaltningsstadgan reglerar (5 kap, 50 §), att det ankommer det på kommunstyrelsen att:

19. På planerat område godkänna målsättningar samt se till att planområdet utgör en tillräckligt stor och ändamålsenlig helhet enligt PBL §33. Målsättningarna på oplanerat område fastställs dock av kommunfullmäktige.

Bedömningen är att denna typ av planeändring, med målsättning att ta fram en detaljplan där sådan sedan tidigare saknas, bör avgöras i kommunfullmäktige.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att målsättningarna fastställs för delgeneralplaneändringar samt framtagande av förslag till detaljplan över område Bergshägnan, enligt bilaga.

Beslut:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 8

KF § 35/26.8.2021

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att målsättningarna fastställs för delgeneralplaneändringar samt framtagande av förslag till detaljplan över område Bergshägnan, enligt bilaga.

Beslut:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 9

§ 36 MOTION: FINSTRÖMS VÄGNÄT

KF § 75/12.11.2020

Ledamot Leif Karlsson lämnar in en motion under rubriken Finströms vägnät enligt bilaga.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt att motionen förs till kommunstyrelsen för beredning.

KS § 8 /20.1.2021

Motionärerna föreslår att Finströms kommun tillställer landskapsregeringens infrastrukturavdelning en skrivelse med förslag på förbättringar i fråga om byggande av cykelväg jämte nedsatta hastigheter på angivna sträckor, enligt bilaga. Den GC-bana och de vägar som motionen nämner ingår i landskapets infrastruktur. Landskapet har enligt avgående byråchef Björn Ekblom per telefon 14.1.2021 för avsikt att anlägga GC-banor längs alla huvudvägar och har en tidsplan för utbyggnaden och ordningen. Först ut är planerad GC-bana längsmed Getavägens korsning med Industrivägen via Grelsby fram till första avfarten mot Pålsböle, med trolig byggstart redan nu till sommaren. Den fortsatta utbyggnaden från Pålsböleavfarten mot Geta kommer dock sannolikt inte igång förrän tidigast år 2023, efter att GC-bana längs väg 1 respektive 3 är klar, och relativt högre prioritet läggs därefter på väg 2 på axeln Mariehamn-Godby och på platser var huvudvägarna skär genom bykärnor, före fortsatt utbyggnad på väg 4 Godby-Geta.

I fråga om hastighetsbegränsningar har landskapet kriterier baserade på bland annat trafikmängd, anslutande infrastruktur, kringvarande bebyggelse och verksamheter samt olycksfrekvens med mera. Huvudprincipen är att det bör vara 90 km/h som gäller på landskapets huvudvägar, där det inte finns tungt vägande skäl för lägre hastighet. Den av motionärerna nämnda sträckan på väg 4 i norra Finström är dock av sådan karaktär att landskapet redan överväger en eventuell sänkning till 70.

Det kan på olika håll inom den egna kommunen finnas olika intressen och viljor för prioriteringar kring olika sträckors utbyggnad jämte hastighetsbegränsningar med mera. Innan kommunen framför samlade önskemål gentemot landskapet kring vilka sträckor som bör prioriteras kunde med fördel samhällsnämnden höras för en helhetssyn på frågan sett till hela kommunens samlade intressen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen begär samhällsnämndens yttrande rörande önskad prioriteringsordning på utbyggnader av gång- och cykelbanor jämte hastighetsbegränsningar på landskapets vägar inom kommunen som helhet.

Beslut:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommundirektörens kontor i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 10

SamN § 40 / 29.3.2021

Samhällsnämnden har att ta ställning till önskad prioritetsordning på utbyggnader av gång- och cykelbanor jämte hastighetsbegränsningar på landskapets vägar inom kommunen som helhet sett till hela kommunens samlade intressen.

Kommunen har tidigare i bl.a. Samhällsnämndens beslut SamN §141/2019 bett LR utreda möjligheter till hastighetssänkning längs Vandövägen, i SamN § 160/2019 utlåtit sig gällande hastighetsbegränsning för Färjsundsbron samt i KS §106/2020 bett LR utreda hastighetssänkning samt övergångsställe längs Emkarbyvägen.

För att på ett strukturerat sätt värdera och fastställa i vilken ordning GC vägar ska byggas ut och vilka risker man ser vid de allmänna vägarna bör en kommunöversikt tas fram som inkluderar dessa frågeställningar och presenterar förslag på lösningar för detta. Detta berörs även i motionen för kartläggning av kommunens områden.

Huvudsyftet med allmänna vägar är upprätthålla transportmöjligheter för kommuninvånare så att dessa genom sitt förvärv kan bidra till kommunens och statens ekonomi med de skattemedel kommuninvånarna uppbär. Vidare kan kringeffekter som ökad inflyttning och fler etableringar av arbetsplatser uppstå genom den attraktivitet som ett GC nät som ansluter till närregionernas GC-nät ger. Ju fler som har behov av vägarna, desto större bör incitamenten vara att anlägga dessa. Inte heller rekreationsaspekten och turismen den ger upphov till är att förringa.

Inom Finströms kommun finns de större arbetsplatserna främst inom Godby närregion, samt på de större äppelgårdarna i västra och norra Finström. Närliggande områden med arbetsplatser är ex. mot Mariehamn och Haraldsby. Mot Haraldsby finns redan idag etablerade GC-vägar, samt längs Emkarbyvägen finns ett relativt välutbyggt GC-nät med anslutande relativt lätt trafikerade och trafiksäkra vägar för att nå till Markusböle och vidare.

Med bakgrund mot detta kan man resonera att GC vägar längs landskapsvägar gör mest nytta då dom ansluter mot befintliga GC vägar med tätare befolkning. Störst potential lär finnas med en väg genom Ämnäs om man även förverkligar de anslutande delarna i Jomala gång och cykelvägsplan

<https://www.jomala.ax/sites/default/files/attachments/page/gang- och cykelvagsplan.pdf>

Tekniska chefens förslag:

Samhällsnämnden ger som utlåtande mot kommunstyrelsen att ett enkelt utlåtande enligt uppdrag inte är möjligt om det ska innefatta djupare konsekvensanalyser utan att gång- och cykelvagsplan omfattande hela kommunen, som då också kan vara en del i en kommunöversikt, bör tas fram där dessa frågeställningar besvaras.

Beslut:

Beslut enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommundgården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 11

KS § 53/14.4.2021

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen framför gentemot kommunfullmäktige i enlighet med samhällsnämndens resonemang att ett enkelt utlåtande enligt uppdrag inte är möjligt om det ska innefatta djupare konsekvensanalyser utan att en gång- och cykelledsplan omfattande hela kommunen, som då också kan vara en del i en kommunöversikt, bör tas fram där dessa frågeställningar besvaras.

Förvaltningen beaktar önskemålet i det fortsatta arbetet och motionen torde med det kunna anses färdigt bemött och föranleder inga ytterligare konkreta åtgärder.

Beslut:

Enligt förslag.

KF § 17/22.4.2021

Diskussion:

Ledamot Håkan Lundberg föreslår återremiss. Förslaget vinner understöd och inga andra förslag ges.

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt att ärendet återremitteras till kommunstyrelsen.

KS § 89/11.8.2021

Förvaltningen arbetar fortsättningsvis med målsättning att ta fram en kommunöversikt, i vilken önskemål enligt motionen (KF § 75/12.11.2020) kan och bör beaktas till den del det gäller kommunens egen infrastruktur.

Med Finströms centrala läge och karaktär av infrastrukturell knutpunkt för fasta Åland, jämte säte för Godby som centralort för regionen, finns anledning att från landskapets sida särskilt prioritera kommunen vid fortsatt utbyggnad av gång- och cykelbanor längs landskapets vägar. Det kan också finnas vägsträckor där hastighetsbegränsningarna bör ses över beaktat bosättning och bebyggelse, trafikmängd, olycksfrekvens och -risk med mera.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen framför gentemot landskapsregeringen önskemål om att Finström som infrastrukturell knutpunkt för fasta Åland ges höjd prioritet vid utbyggnad av GC-banor och att översyn av hastighetsbegränsningar på landskapets vägar inom kommunen välkomnas. Ärendet förs fullmäktige till kännedom och motionen (KF § 75/12.11.2020) anses därmed färdigbehandlad.

Beslut:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 12

KF § 36/26.8.2021

Kommunstyrelsen framför gentemot landskapsregeringen önskemål om att Finström som infrastrukturell knutpunkt för fasta Åland ges höjd prioritet vid utbyggnad av GC-banor och att översyn av hastighetsbegränsningar på landskapets vägar inom kommunen välkomnas. Ärendet förs fullmäktige till kännedom och motionen (KF § 75/12.11.2020) anses därmed färdigbehandlad.

Beslut:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 13

§ 37 UTLÅTANDE: LAG OM KOMMUNER MED ANSTRÄNGD EKONOMI

KS § 94/11.8.2021

Landskapsregeringen har framställt en lagstiftningspromemoria med förslag till lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi ("kriskommun"). Nu lämnas möjlighet att inkomma med synpunkter på den bifogade promemorian (bil).

Innehållet i promemorian är kompletterande till den lagstiftning som idag finns för det kommunala fältet och det har framställts på tjänstemannanivå. För att det konkreta lagförslag som senare lämnas till lagtinget ska vara så tillfredsställande som möjligt önskar vi nu synpunkter på arbetet så här långt. Även det senare lagförslaget kommer att lämnas ut på remiss.

Syftet med en kommande lagstiftning är att (1) identifiera en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi och (2) vidta åtgärd med anledning av (1) som i första hand är ett utvärderingsförfarande som syftar till att sanera ekonomin och därefter eventuellt ändra kommunindelningen. Hur denna sista åtgärd i sig ska lösa ekonomiska problem framgår ej.

En kriskommun enligt ovan måste uppfylla antingen nyckeltal 1, eller både nyckeltal 2 och 3.
Nykeltal 1: Ackumulerat underskott i balansräkningen, måste täckas inom två år.
Nykeltal 2: Årsbidrag dividerat med avskrivningar, treårigt medeltal (ska vara högre än 100 %).
Nykeltal 3: Soliditeteten skall vara högre än 50 %.

Finstroms kommun förhåller sig till ovanstående nyckeltal enligt bokslut 2020 som följer:

- 1: Kommunen har ett ackumulerat överskott om 5.665.770 €.
- 2: Kommunen har ett medeltal på 85 % (2020: 118 %, 2019: 88 %, 2018: 48 %).
- 3: Kommunen har en soliditet på 59,01 % (koncernen 49,42).

Enligt fastställd budget 2021 och ekonomiplan 2022-2023 gör kommunen för samtliga tre åren underskott i miljonklassen och med negativa årsbidrag samt omfattande ökad upplåning för investeringsprojekt och även för drift. Följs budget och ekonomiplan kommer kommunen vid mandatperiodens utgång att ha ett fortsatt positivt ackumulerat överskott men uppfylla kriskriterierna nr 2 och 3 och därmed utgöra en kriskommun enligt föreslagna kriterier. Då det torde vara koncernens soliditet som är relevant är kommunen redan nu vid gränsen till kris.

I den finländska kommunallagen till skillnad från den åländska motsvarigheten finns sedan ett antal år liknande kriterier för kriskommuner. Från Finströms kommuns sida har i tidigare utlåtanden i anslutning till remissförfrågningar kring kommunstrukturprogram mm just detta efterlysts. Införandet av fastställda kriterier för de grunder på vilka en kommun ska anses utgöra en "kriskommun" och "kommun i svår ekonomisk ställning" bör därför välkomnas av kommunen.

I sammanhanget bör också påpekas det faktum att den i särklass främsta orsaken till de åländska kommunernas nu synnerligen ansträngda ekonomi består i den fullständigt omöjliga ekvationen med minskade landskapsandelar samtidigt som ökade krav i lagstadgade uppgifter, samt faktum att kommunsammanslagningar i sig själva inte löser det ansträngda ekonomiska läget.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kammungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 14

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen framför gentemot landskapsregeringen som utlåtande över lagstiftningspromemoria med förslag till lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi:

Införandet av fastställda kriterier för de grunder på vilka en kommun ska anses utgöra en "kriskommun" och "kommun i svår ekonomisk ställning" välkomnas. Det får inte finnas utrymme för oklarhet eller godtycklighet i bedömningen av frågan om när, hur och varför en enskild kommun eller grupp av kommuner ska betraktas som kriskommun och i vilka fall regeringen ges rätt att rikta särskilda tvångsåtgärder mot desamma. I lag bör därför regleras hur stora och bärkraftiga kommunerna ska vara och varför, med mätbara kravnivåer i fråga om både befolkningsunderlag och relevanta finansiella nyckeltal, jämte målsättningar för att uppnå jämlika kommuner.

Det första kriteriet, med "resultatkrav" på ackumulerat överskott, utgör ett rimligt krav men går i praktiken att "skatta" sig fri från, med sannolik innebörd att enskilda kommuner tvingas höja skatten för att undgå att hamna i definitionsmässig kris, men utan att orsaken till den faktiska egentliga krisen därmed påverkas. Det kriteriet borde därför kompletteras med ett kriterium likt det i den finländska lagstiftningen, där det samtidigt även utgör ett kriskriterium ifall kommunens inkomstskattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner (nyligen höjt från 1,0 procentenhet). I annat fall riskerar vi en skattestegringspiral.

I det andra kriteriet, där årsbidraget sätts i relation till avskrivningarna, har man i den finländska lagstiftningen satt nivån för "kris" till 80 % medan förslaget på Åland enligt promemorian skulle sättas till 100 %. Här kan naturligt uppstå stora fluktuationer på enskilda år och ett medeltal om 80 % som i Finland skulle ge relativt mer flexibilitet. Det tredje kriteriet som förutsätter soliditetsgrad om minst 50 % utgör ett synnerligen viktigt och tydligt mått på en kommuns finansiella status och anses därför fullt rimligt och relevant och det bör införas i enlighet med promemorians förslag, dock på kommun- och inte koncernnivå.

Kommunstyrelsen framför också att orsaken till Ålands kommuners nu synnerligen ansträngda ekonomi främst består i det faktum att landskapsandelarna de senaste 10-12 åren minskat markant medan kostnaderna för lagstadgat uppdrag kraftigt ökat. Den kommunala finansieringsprincipen har därmed inte följts vilket orsakat ett omfattande finansieringsgap då upprepade nedskärningar gjorts i anslagen för kommunalt ordnad välfärdsservice. Kommunen har också svårt att se hur sammanslagningar av fattiga kommuner i sig ska kunna lösa den ekonomiska krisen då två fattiga kommuner tillsammans inte blir en vare sig rik eller stark enhet. Att kommungränser upphör påverkar inte invånarnas skattekraft eller servicebehov och därför heller inte behovet av landskapets andelar i finansieringen av välfärdproduktionen på det geografiska området, annat än ytterst marginellt genom möjlighet till vissa inbesparingar för förvaltning och administration och att den samman-slagna kommunen möjligtvis får något mindre sårbarhet - men inte avsevärt bättre ekonomi.

Till kommunstyrelsens utlåtande enligt ovan bifogas även den av kommundirektören upprättade bilagan "Orsaken till de åländska kommunernas ansträngda ekonomiska situation" (bil).

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 15

Beslut:

Enligt förslag, beslutet förs kommunfullmäktige för kännedom.

KF § 37/26.8.2021

Kommunstyrelsen för utlåtandet (KS § 94/11.8.2021) till kommunfullmäktige för kännedom.

Beslut:

§ 3X MÖTETS AVSLUTANDE OCH BESVÄRSANVISNING

KF § 3X/26.8.2021

Beslut:

Lagenlig besväransvisning meddelas och sammanträdet förklaras avslutat XX:XX.

Besväransvisning bifogas protokollet.

FRÅGESTUND

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommungården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 16

BESVÄRSANVISNING

Över beslut som endast rör beredning eller verkställighet får besvär inte anföras. På dessa grunder får besvär i detta protokoll inte anföras beträffande paragrafer:

KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

- 1) beslutet tillkommit i felaktig ordning
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet är: Ålands förvaltningsdomstol PB 31, Torggatan 16, 22101 MARIEHAMN

Paragrafer i protokollet:

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslut. En part anses fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglag för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslut anslagits på den kommunala anslagstavlan. Beslutet är anslaget den -.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärsmyndighet är: Ålands förvaltningsdomstol PB 31, Torggatan 16, 22101 MARIEHAMN

Paragrafer i protokollet: -

Besvärstid 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska uppges

- ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslut
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, ska också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften ska fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia.

Inlämnande av handlingarna

Besvärshandlingarna ska inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna ska lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrkes
	på kommundgården i Godby Den 26 augusti 2021	Sid 17